

Zašto banka mora postavljati pitanja

Što je pranje novca i financiranje terorizma?

Pranje novca je proces kojim se novac koji potječe od kriminalnih aktivnosti pokušava prikazati zakonito stečenim. To je međunarodna pojava koja se često proteže i preko državnih granica. Pranje novca uključuje novac od zločina povezanih sa drogom, trgovinom ljudima i krijumčarenjem ljudi, poreznim prijevarama, pljačkama, zlouporabama, trgovinom oružjem, davanjem i primanjem mita itd.

Osobe koje se bave pranjem novca, korištenjem bankarskog sustava otežavaju praćenje kriminalnih izvora novca. Metode pranja novca mogu biti različite složenosti.

Financiranje terorizma može se vršiti kako zakonito stečenim novcem, tako i novcem koji potječe od kriminalnih djelatnosti. Financijski sustav iskorištava se, također, i u ovom slučaju, u svrhu transfera novca.

Zakon o sprječavanju pranja novca

Da bi se spriječilo korištenje banaka za pranje novca i financiranje terorizma, zakoni su uvedeni u skoro cijelom svijetu. Švedski zakon se temelji na Četvrtoj Direktivi EU o sprječavanju pranja novca koja propisuje da su sve financijske institucije unutar EU obvezne sprječavati pranje novca. Zakon, također, obuhvaća kompanije i profesionalce izvan financijskog sektora, kao što su računovođe, odvjetnici, trgovci nekretninama, kazina itd.

Banka mora postavljati pitanja

Ukratko, zakon o sprječavanju pranja novca zahtijeva da banka mora procijeniti rizik da li bi mogla biti iskorištena za pranje novca i financiranje terorizma. Zakon postavlja visoke zahtjeve pred banke koje moraju dobro poznavati svoje klijente i njihove bankovne poslove te razumjeti svrhu različitih transakcija klijenata.

Informacije o klijentima koje banka ima se tretiraju kao povjerljive i obuhvaćene su politikom banke o tajnosti.

Svrha transakcije

Ukoliko klijent želi položiti depozit ili obaviti neku drugu transakciju, on mora odgovoriti na postavljena pitanja i predočiti važeći identifikacijski dokument. Ovo se odnosi na transakcije čiju pozadinu banka ne razumije.

Službenik banke je tada obavezan postaviti pitanje o svrsi transakcije, podrijetlu novca, za što će se novac koristiti itd.

U određenim slučajevima banka, također, može tražiti da pregleda ugovore, priznanice, račune i ostalu dokumentaciju kojom se potkrepljuje objašnjenje klijenta.

Za nove klijente banke

Banka je obvezna provjeriti identitet svake osobe koja želi postati novi klijent, na primjer pri otvaranju računa, kod investiranja u dionice ili kupovine vrednosnih papira. Da bi se dobilo više informacija, službenik banke može postaviti dodatna pitanja.

Za postojeće klijente banke

Postojeći klijenti, također, moraju predočiti važeći identifikacijski dokument i dati dodatne podatke. Ovo se može tražiti na primjer kod provođenja transakcije ili pružanja nove usluge.

Za politički eksponirane osobe

Banka mora znati ako ste PEP osoba, to jest, imate li ili ste imali važnu funkciju u nekoj državi ili međunarodnoj organizaciji. Banka, također, mora znati da li ste član obitelji ili bliski suradnik neke PEP osobe.

Za korporativne klijente

Predstavnik tvrtke mora predočiti važeći identifikacijski dokument i potvrditi pravo zastupanja tvrtke. Nadalje, banka mora istražiti da li bilo koja osoba ili osobe posjeduju više od 25 posto tvrtke i da li takva osoba/e imaju odlučujući utjecaj u tvrtki.

Predstavnik također mora biti spreman odgovoriti na pitanja o poslovanju tvrtke, njenoj dobiti i kako će se tvrtka koristiti uslugama banke.

U određenim slučajevima banka ne može pružiti uslugu

Ukoliko klijent nije u mogućnosti predočiti važeći identifikacijski dokument ili pružiti zadovoljavajuće objašnjenje o tome zašto želi da banka pruži određenu uslugu, banci nije dozvoljeno da pruži tu zatraženu uslugu. Ukoliko se zakon o sprječavanju pranja novca prekrši, službenik banke može biti kažnjen, a banku mogu pogoditi sankcije od strane Švedske financijske inspekcije.

Ukoliko banka sumnja na pranje novca, slučaj će se odmah prijaviti Policiji.

Informacije o plaćanjima

Od 2008. godine je na snazi Propis Europske komisije u svezi informacija o plaćanjima. U skladu s ovim propisom, klijent uvijek mora predočiti identifikacijske podatke za gotovinske depozite i plaćanja.

Dodatne obavijesti

Obratite se bez ustezanja svojoj banci ukoliko imate pitanja u svezi sa Zakonom o mjerama protiv pranja novca.

Više informacija o sadržaju i značenju zakonske regulative možete dobiti od:

Svenska
Bankföreningen
Swedish Bankers' Association

Švedske Udruge Banaka
www.swedishbankers.se
Telefon: 08-453 44 00

Švedske Finansijske Inspekcije
www.fi.se
Telefon: 08-408 980 00